

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Chmelíka, Ph.D., a soudců Mgr. Pavla Hradeckého a JUDr. Martina Tomka ve věci

žalobkyně: **XXX**, narozená dne XXX
bytem XXX
zastoupená advokátkou JUDr. Marcelou Kislingerovou
sídlem Sladkovského 767, 530 02 Pardubice

proti
žalovanému: **XXX**, narozený dne XXX
bytem XXX
zastoupený advokátkou Mgr. Zdeňkou Fibichovou
sídlem Bartolomějská 90, 530 02 Pardubice

o uložení povinnosti odstranit vady stavby,

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 2. 7. 2019, č. j. 10 C 80/2013-549,

takto:

I. Soud **připouští** změnu žaloby následujícího znění:

Žalobkyně se po žalovaném domáhá uložení povinnosti podříznout stávající zdivo a provést izolaci proti zemní vlhkosti ve štítové zdi stavby budovy č. p. XXX, která je součástí pozemku vedeném jako parcela č. XXX v k. ú. XXX, část obce a obec XXX, mezující se štítovou zdí stavby budovy č. p. XXX, jež je součástí pozemku vedeném jako parcela č. XXX v k. ú. XXX, část obce a obec XXX, a dále uložení povinnosti provést

opravu štítové zdi stavby budovy č. p. XXX, jež je součástí pozemku vedeném jako parcela č. XXX v k. ú. XXX, část obce a obec XXX, mezující se štítovou zdí stavby budovy č. p. XXX, jež je součástí pozemku vedeném jako parcela č. XXX v k. ú. XXX, část obce a obec XXX, poškozené vlhkostí a plísní, a to vše do 90 dnů od právní moci rozsudku.

- II. Rozsudek okresního soudu se ve výroku I **mění tak**, že se žaloba, kterou se žalobkyně po žalovaném domáhá uložení povinnosti podříznout stávající zdivo a provést izolaci proti zemní vlhkosti ve štítové zdi stavby budovy č. p. XXX, která je součástí pozemku vedeném jako parcela č. XXX v k. ú. XXX, část obce a obec XXX, mezující se štítovou zdí stavby budovy č. p. XXX, jež je součástí pozemku vedeném jako parcela č. XXX v k. ú. XXX, část obce a obec XXX, a dále uložení povinnosti provést opravu štítové zdi stavby budovy č. p. XXX, jež je součástí pozemku vedeném jako parcela č. XXX v k. ú. XXX, část obce a obec XXX, mezující se štítovou zdí stavby budovy č. p. XXX, jež je součástí pozemku vedeném jako parcela č. XXX v k. ú. XXX, část obce a obec XXX, poškozené vlhkostí a plísní, a to vše do 90 dnů od právní moci rozsudku, **zamítá**.
- III. Žalobkyně je povinna nahradit žalovanému náklady řízení před okresním soudem 43 850 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalovaného.
- IV. Žalobkyně je povinna nahradit ČR – Okresnímu soudu v Pardubicích náklady řízení 75 830,34 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Žalobkyně je povinna nahradit žalovanému náklady odvolacího řízení 3 600 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalovaného.

Odůvodnění:

- Okresní soud shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, ve které se žalobkyně po žalovaném domáhala uložení povinnosti podříznout stávající zdivo a provést izolaci proti zemní vlhkosti ve štítové zdi domu patřícímu žalovanému a umístěném na jeho parcele v obci a k.ú. XXX mezujícího se štítovou zdí budovy v téže obci a katastrálním území patřící žalobkyni, a dále uložení povinnosti provést opravu štítové zdi budovy patřící žalobkyni mezující se štítovou zdí domu patřícího žalovanému v téže obci a katastrálním území, poškozené vlhkostí a plísní, a to do 90 dnů od právní moci rozsudku (výrok I), žalobkyni uložil povinnost nahradit žalovanému náklady řízení 43.850 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalovaného (výrok III), a dále povinnost nahradit České republice – Okresnímu soudu v Pardubicích náklady řízení v částce 75.830,34 Kč ve lhůtě 1 měsíce od právní moci rozsudku (výrok III).
- V odůvodnění rozsudku okresní soud vyložil, že žalobkyně se podanou žalobou domáhala po žalovaném uložení povinnosti podříznout stávající zdivo a provést izolaci proti zemní vlhkosti ve štítové zdi stavby budovy č.p. XXX (správně XXX), která je součástí pozemku vedeného jako

parcela parc. č. XXX v k. ú. XXX, část obce a obec XXX, mezující se štitovou zdí stavby budovy č.p. XXX (správně XXX) patřící žalobkyni, a dále uložení povinnosti provést opravu štitové zdi stavby budovy č.p. XXX, a to ve lhůtě 90 dnů od právní moci rozsudku s argumentací, že je výlučnou vlastnící rodinného domu č.p. XXX a žalovaný je výlučným vlastníkem rodinného domu č.p. XXX. Žalovaný získal na základě stavebního povolení vydaného XXX oprávnění k rekonstrukci rodinného domu č.p. XXX a tyto stavební úpravy žalovaný prováděl postupně v průběhu delšího časového období. Při rekonstrukci domu č.p. XXX žalovaný provedl mimo jiné zvýšení podlahy v prvním nadzemním podlaží domu nad úroveň chodníku, a to cca o 40 cm, aniž by pro tuto stavební úpravu stavební úřad vydal povolení nebo rozhodnutí o změně stavby před jejím dokončením. Po provedení stavebních úprav domu č.p. XXX se na štitové mezující zdi nacházející se v průjezdu domu č.p. XXX přímo sousedící se zdí domu č.p. XXX začala projevovat vlhkost a následně plíseň. Příčinnou souvislost žalobkyně spatřuje v neprovedení izolace proti zemní vlhkosti při rekonstrukci domu č.p. XXX. Protilehlá zeď průjezdu domu č.p. XXX je přitom suchá a žádná vlhkost se na ní neprojevuje. Vlhnutí štitové zdi má za následek vznik postupného rozšiřování plísně a celkového poškození dotčené zdi. Žalovaný tak provedením stavebních úprav domu č.p. XXX ohrožuje stavbu domu č.p. XXX, neboť neučinil při rekonstrukci dostatečná opatření, jimiž by zabránil vlivu své stavby domu č.p. XXX na stavbu domu č.p. XXX nad míru přiměřenou poměrům a vzniku škody na domě č.p. XXX. Ačkoli byl žalovaný žalobkyní opakovaně upozorňován a vyzýván k odstranění závadného stavu, ničeho v tomto směru neučinil.

3. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, navrhol její zamítnutí. Tvrdil, že stavební práce provedl v roce 1993 a ty nejsou v žádné příčinné souvislosti s nadměrným vlhnutím mezující zdi domu č.p. XXX. Podle žalovaného stavební povolení na provedené práce žádnou povinnost o izolaci neobsahovalo a toto ani nepožadoval technický dozor nad prováděním stavby. Podle žalovaného je popisovaná vlhkost zdi důsledkem neodborně provedené kanalizace od vedlejších staveb žalobkyně a dále důsledkem chybného oplechování střechy provedené žalobkyní mezi domy č.p. XXX a XXX po požáru domu žalobkyně v roce 2003.
4. Okresní soud po provedeném dokazování, seznámení se s obsahem listin předložených či označených účastníky k prokázání jejich skutkových tvrzení, po seznámení se se závěry znaleckého posudku Ing. Zdeňka Teufly předloženého žalobkyní, závěry znaleckých posudků Ing. Zdeňka Šmejkal a revizního znaleckého posudku Ing. Marka Novotného, Ph.D., a po výslechu a vzájemné konfrontaci obou znalců, dospěl k závěru, že žalobu nelze považovat za důvodnou. Okresní soud předně konstatoval, že v průběhu řízení bylo spolehlivě prokázáno a ostatně mezi účastníky řízení nebylo sporným, že obě budovy, tedy č.p. XXX i č.p. XXX, byly postaveny před více než 100 lety, jsou na hranici, resp. za hranici své životnosti a vyžadují rekonstrukci. Současně bylo prokázáno, že domy byly postaveny podle tehdejších Rakousko-Uherských stavebních předpisů a ani jeden z domů nedisponuje izolací proti zemní vlhkosti. Znalec Ing. Šmejkal příčinu vlhnutí zdi v průjezdu domu č.p. XXX přičítal té skutečnosti, že v rámci prováděných rekonstrukčních prací nebyla v rozporu s projektovou dokumentací provedena izolace proti zemní vlhkosti, přičemž betonová konstrukce podlahy, která byla při rekonstrukci provedena, vytvořila pro zemní vlhkost téměř neprodyšný záklop. V případě, že by izolace byla provedena řádně dle projektové dokumentace, zemní vlhkost pod domem č.p. XXX by zůstávala, a dále by se neprojevovala v obvodovém zdivu. Dům č.p. XXX by tak byl zatížen zemní vlhkostí tak, jako po celou svojí historii. Znalec však současně konstatoval, že vliv na vlhkost dotčené zdi může mít i likvidace požáru v roce 2003, kdy bylo použito 20.000 l vody a 200 l pěnidla. Znalec Ing. Novotný rozdílně od znalce Ing. Šmejkal uzavřel, že provedení rekonstrukce podlahy v budově č.p. XXX na sousední stavbu budovy č.p. XXX má vliv zanedbatelný, neboť předmětná zeď je zatížena zemní vlhkostí, která se vyskytuje nezávisle na jakýchkoliv stavebních úpravách v okolí. Zemní vlhkost je součástí podloží pod předmětnou zdí. Hlavní příčinnou vzniku vlhkosti ve zdi mezi budovami č.p. XXX a č.p. XXX znalec označil

zemní vlhkost a absenci jakýchkoliv konstrukčních úprav či opatření, které by toto namáhání eliminovaly. Znalec vyloučil příčinnou souvislost mezi provedením rekonstrukce podlahy v budově č.p. XXX a výskytem vlhkosti v mezující zdi, když argumentoval tím, že zemní vlhkost existuje obvykle bez jakéhokoliv vlivu stavebních prací v okolí a tento typ rekonstrukce neměl žádný vliv na posuzovanou zeď. Beton má ostatně obdobné difuzní vlastnosti jako cihla, takže o neprostupném betonovém záklopu zmíněném znalcem Šmejkalem nelze vůbec hovořit. Naopak konstatoval, že v případě, kdy by rekonstrukce byla provedena podle projektu, tedy byla provedena i ochrana proti zemní vlhkosti a bylo by zamezeno zemní vlhkosti intervenovat do objektu č.p. XXX, který zemní vlhkost také poškozuje, došlo by ke koncentraci namáhání na nechráněný objekt č.p. XXX, který by byl namáhán zemní vlhkostí silněji než nyní. Podle znalce byla předmětná zeď vlhká již před jakýmkoliv úpravami sousedního objektu vzhledem k tomu, že neměla a nemá žádná konstrukční opatření, která by vztlínání vlhkosti zabraňovala. Změny úrovně vztlínající vody jsou důsledkem klimatické situace, všechny ostatní skutečnosti jako např. zvýšení podlahy v objektu č.p. XXX, kanalizace apod. mohou mít pouze marginální vliv na posuzovanou konstrukci.

5. Okresní soud po takto provedeném dokazování zjištěný skutkový stav posoudil podle příslušných ust. zák. č. 40/1964 Sb. (občanského zákoníku, dále jen obč. zák., platného a účinného do 31. 12. 2013), a to s ohledem na skutečnost, že k ohrožení majetku žalobkyně mělo dojít před nabytím účinnosti zák. č. 89/2012 Sb. (občanský zákoník, dále jen o.z.), když vyložil, že na posuzovaný skutkový stav je třeba nahlížet optikou ust. § 417 obč. zák. a dospěl k závěru, že žalobu nelze považovat za důvodnou.
6. Podle okresního soudu z provedeného dokazování nevyplývá příčinná souvislost mezi stavebními pracemi provedenými žalovaným v jeho domě v období let 1993-1995 a následným vznikem nadměrné vlhkosti předmětné mezující zdi domu žalobkyně. Soud se ve svých závěrech přiklonil k argumentaci znalce Ing. Novotného, který vyloučil příčinnou souvislost mezi stavebními pracemi provedenými žalovaným v domě č. p. XXX a nadměrným vlhnutím předmětné zdi žalobkyně, přesvědčivě popsal fyzikální zákonitosti vztlínání vlhkosti a dospěl k jednoznačnému závěru, že provedení izolace domu žalovaného č.p. XXX by naopak mělo negativní vliv na zatížení domu č.p. XXX vlhkostí, neboť by nashromážděná vlhkost pod domem č.p. XXX hledala cestu úniku, kterou by našla v neodizolovaném domě č.p. XXX. Podle okresního soudu za situace, kdy dům žalobkyně není izolován proti zemní vlhkosti, nelze jednoznačně konstatovat příčinu vzniku pronikání nadměrné vlhkosti do předmětné zdi domu žalobkyně. Žalobkyni se nepodařilo prokázat ani své tvrzení, že zeď byla před provedenými stavebními úpravami na domě žalovaného suchá, neboť předmětné fotografie, které žalobkyně předložila, byly bez uvedení data pořízení. Podle okresního soudu pak nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že se nadměrná vlhkost začala projevovat až téměř po 15 letech od provedených stavebních úprav. Za situace, kdy žalobkyně neunesla důkazní břemeno k prokázání skutečností, které by vedly k závěru, že odpovědnost žalovaného za nadměrné vlhnutí zdi domu č.p. XXX je jednoznačně dána, nezbylo okresnímu soudu než žalobu zamítnout. V řízení úspěšnému žalovanému okresní soud s odkazem na ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. přiznal právo na náhradu nákladů řízení a náklady, které v průběhu řízení vznikly České republice, a to v souvislosti s vypracováním znaleckých posudků a výslechy znalců, uložil ve smyslu ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. nahradit žalobkyni.
7. Proti rozsudku podala včas odvolání žalobkyně. Okresnímu soudu vytýkala, že na základě provedených důkazů, zejména znaleckého posudku znalce Ing. Zdeňka Šmejkala ve znění jeho dodatků dospěl k nesprávnému závěru, když uzavřel, že nebyla shledána žádná příčinná souvislost mezi stavebními pracemi v domě žalovaného a vznikem nadměrné vlhkosti předmětné mezující zdi domu žalobkyně. Podle závěru znaleckého posudku Ing. Šmejkala je hlavním původcem stávajícího stavu nadměrně vlhké zdi vlhkost původní staré navážky obsažené pod konstrukcí nové betonové podlahy v prvním nadzemním podlaží budovy č.p. XXX. Vlhkost

obsažená pod betonovou podlahou nemá jinou cestu úniku než do obvodového zdiva, přičemž vlhkost násypu pod betonovou konstrukcí dotuje veškeré zdi okolo sebe, tedy kromě předmětné zdi i obvodové zdivo stavby žalovaného č.p. XXX. Pakliže by byla provedena hydroizolace proti zemní vlhkosti, vlhkost násypu by zůstala pod hydroizolací a do předmětné zdi by se dostávala zemní vlhkost konstantně jako dřív, nikoliv dotovaně. Zeď v průjezdu č.p. XXX by tak nebyla dotována z vlhkého stávajícího neodstraněného násypu. Podle žalobkyně navíc v řízení nebylo prokázáno, že stavební úpravy žalovaný prováděl ve svém domě v letech 1993-1995, když žalobkyně tvrdí, že k provedení rekonstrukce podlahy rodinného domu došlo až někdy kolem roku 2000. Žalobkyně je přesvědčená, že toto její tvrzení by bylo prokázáno stavebním deníkem k rekonstrukci budovy č.p. XXX, který jako důkaz provést navrhuje. Stejně tak by se k těmto skutečnostem mohli jako svědci vyjádřit manžel žalobkyně XXX a syn XXX. Ti mohou potvrdit i to, že předmětná zeď byla před rekonstrukcí podlahy budovy č.p. XXX suchá a nadměrně vlhká byla až po uvedené rekonstrukci. Žalobkyně je přesvědčená, že znalecké posudky Ing. Šmejkal a Ing. Novotného nejsou v rozporu, znalecký posudek Ing. Novotného je pouze stížen vysokou mírou obecného tvrzení o obecných zákonitostech hydrologie a kapilárního vztlínání a nadneseným závěrem o tom, že naopak v důsledku izolace zdí stavby č.p. XXX proti zemní vlhkosti by více zemní vlhkosti zbylo na okolní stavby, tedy i na předmětnou zeď, ačkoli tento obecně platný dopad je dle znalce Šmejkal s ohledem na okolní řadovou zástavbu zcela zanedbatelný a okrajový. Okresní soud s ohledem na závěry znalce Ing. Novotného vyloučil příčinnou souvislost stavebních prací v domě č.p. XXX provedených žalovaným s nadměrným vlhnutím předmětné zdi v budově č.p. XXX, aniž by spolehlivě vysvětlil, co konkrétně jej k příklonění se na stranu závěru znalce Ing. Novotného vedlo. Pakliže okresní soud hovoří o přesvědčivosti znalce Ing. Novotného a jeho závěrů, dlužno konstatovat, že rovněž znalec Ing. Šmejkal byl po celou dobu při výpovědi před soudem přesvědčivý a i při konfrontaci znalců setrval na svém logickém a konzistentním závěru, který logicky zdůvodnil. Rozhodnutí okresního soudu je proto v této části nepřezkoumatelné, neboť není zřejmé, jakými konkrétními a tedy přezkoumatelnými úvahami byl soud veden, pokud se více příklonil k argumentaci znalce Ing. Novotného. Úsudek soudu vede navíc k nelogickému závěru, podle kterého, pokud by žalovaný provedl rekonstrukci podlahy v prvním nadzemním podlaží budovy č.p. XXX v souladu s projektovou dokumentací stavby, ohrozil by okolní stavby nadměrnou vlhkostí. Pak je tedy otázkou, zda zpracovaná projektová dokumentace odpovídá obecným požadavkům na výstavbu a k této otázce by se tedy projektant měl vyjádřit. Žalobkyně tedy setrvává na svém návrhu na výslech projektanta projekční kanceláře, která projektovou dokumentaci vypracovávala.

8. Sama žalobkyně ve svém vlastnoručně vyhotoveném odvolání zopakovala skutečnosti, které zazněly ze strany žalobkyně v průběhu řízení před okresním soudem stran rozsahu a způsobu prováděné rekonstrukce domu č.p. XXX patřícího žalovanému, zdůraznila, že sporná zeď byla suchá do roku 2008 a žalovanému vytkla, že záměrně znalce ani soudu nepředložil stavební deník. Podle žalobkyně by měl být proveden i důkaz konfrontací žalovaného a manžela žalobkyně XXX. XXX. Zástupkyně žalobkyně uváděla pro soud do zápisu vše ve prospěch žalovaného a účelové návrhy sepsané JUDr. Kislíngerovou pro soud žalobkyně odmítá. Žalobkyně se současně omluvila z účasti na jednání před odvolacím soudem.
9. Žalovaný ve svém vyjádření k odvolání žalobkyně uvedl, že rozsudek okresního soudu považuje za správný a ztotožňuje se se skutkovým závěrem i právním posouzením věci učiněným okresním soudem. Podle žalovaného okresní soud vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu, podrobně se zabýval jednotlivými důkazy a vyložil, že další označené důkazy považuje za nadbytečné, neboť by jejich provedení na výsledku věci nic nezměnilo. Žalovaný se ztotožňuje se závěry znalce Ing. Novotného, Ph.D., které jednoznačně zodpověděly rozhodující otázky v posuzované věci a vyjádřily se k příčinné souvislosti mezi stavebními úpravami prováděnými žalovaným a vlhkostí předmětné zdi. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyni nehrozí žádná škoda, neboť předmětná zeď je samostatnou zdí postavenou žalobkyní vlevo v průjezdu po vstupu vraty

na dvůr u domu žalobkyně, přičemž obytná část domu žalobkyně se nachází vpravo a na předmětnou zeď navazuje dilatační spára, a pak mezující zeď domu č.p. XXX. Předmětná zeď nikterak neovlivňuje technický stav samotného domu č.p. XXX a ani neomezuje žalobkyni ve výkonu jejích vlastnických práv k domu. Žalovaný proto navrhl, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu potvrdil.

10. Odvolací soud přezkoumal rozsudek okresního soudu i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, 212a o.s.ř.), a to ze všech v úvahu přicházejících odvolacích důvodů, a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně nelze považovat za důvodné.
11. Okresní soud ve věci provedl podrobné dokazování, v rámci něhož mimo jiné přikročil k vypracování znaleckého posudku a revizního znaleckého posudku, oba znalce vyslechl, podrobil je vzájemné konfrontaci a z důkazů, které v průběhu řízení provedl, učinil správná a obsahu těchto důkazů i spisu odpovídající skutková zjištění, která následně promítl do výstižného a logického závěru o skutkovém stavu a věc i správně právně posoudil. Odvolací soud sídlí závěry okresního soudu o tom, že v posuzované věci se žalobkyně domáhala uložení povinnosti žalovanému plynoucí z ust. § 417 odst. 2 zák. obč. zák., nikoliv nároku plynoucího případně z ust. § 126 odst. 1 obč. zák.. Odvolací soud sdílí i skutkové závěry okresního soudu, tedy že v průběhu řízení nebyla shledána příčinná souvislost mezi stavebními pracemi v domě žalovaného a vznikem nadměrné vlhkosti předmětné mezující zdi domu žalobkyně. Okresní soud vysvětlil, že ve svých úvahách vedoucích k závěru o nezbytnosti zamítnout žalobu vycházel ze znaleckého posudku a výslechu znalce Ing. Novotného, jehož odborné závěry favorizoval nad závěry znalce Ing. Šmejkal. Odvolací soud se s těmito závěry rozsudku okresního soudu i jeho úvahou vedoucí k zamítnutí žaloby ztotožňuje a veden zásadou stručnosti proto v podrobnostech odkazuje na logické a výstižné odůvodnění rozsudku okresního soudu.
12. Toliko s ohledem na odvolací výhrady žalobkyně považuje odvolací soud za vhodné dodat k věci následující.
13. Krajský soud předně uvažuje za nutné zdůraznit, že nesdílí námitku žalobkyně, že rozsudek okresního soudu je nepřezkoumatelný z důvodů nedostatečného vyložení úvah okresního soudu, proč je namíste vycházet ze závěrů znaleckého posudku Ing. Novotného a nikoliv posudku Ing. Šmejkal. Ačkolí žalobkyni lze částečně přisvědčit v tom, že okresní soud své úvahy vyložil poměrně stručně, nelze na druhé straně pominout, že z ustálené soudní praxe a ostatně i dikce ust. § 219a odst. 1 písm. b) o.s.ř. plyne, že rozhodnutí je buď nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, přičemž tato podmínka v posuzované věci zjevně splněna není anebo pro nedostatek důvodů, když recentní judikatura vychází ze závěru, že nepřezkoumatelné rozhodnutí pro nedostatek důvodů je založeno na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění rozhodnutí. Musí se přitom jednat o takové vady skutkových zjištění, o něž soud opírá rozhodovací důvody, a za takové lze považovat případy, kdy soud své rozhodovací závěry opírá o skutečnosti v řízení buď nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo jde o případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důvody byly ke konkrétní sporné skutkové okolnosti provedeny. Tak tomu ovšem v souzené věci není a skutečnost, že okresní soud ve svém rozhodnutí nehodnotí každou jednotlivou dílčí námitku žalobkyně, případně vyčerpávajícím způsobem nevyloží závěry, k nimž při posuzování zjištěného skutkového stavu dospěl, nelze okresnímu soudu vytýkat způsobem, který by měl za následek zrušení rozsudku pro nepřezkoumatelnost. Nadto je třeba si uvědomit, že soud na určitou námitku vznesenou účastníkem řízení v průběhu trvání sporu může a obvykle reaguje tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce či žalovaného odlišný názor, který také srozumitelně, logicky a přesvědčivě zdůvodní, čímž se s námitkami účastníků řízení vždy – minimálně implicitně – vypořádá. Nelze tedy bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na to či ono tvrzení, případně argument procesní strany v odůvodnění napadeného rozhodnutí způsobuje nepřezkoumatelnost takového rozhodnutí. Smyslem odvolacího přezkumu rozhodnutí soudu prvního stupně ostatně není lpění na formální dokonalosti prvostupňového rozhodnutí, ale

posouzení toho, zda okresní soud procesně odpovídajícím způsobem poskytl ochranu právem chráněným zájmům při současném kladení důrazu na to, aby v řízení nedocházelo k porušování práv účastníků. Pakliže tedy z rozhodnutí soudu prvního stupně je patrné, jaké skutečnosti považuje okresní soud za prokázané, a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a současně, jak věc posoudil po právní stránce, nelze v kontextu shora uvedeného považovat rozsudek okresního soudu za nepřezkoumatelný.

14. Okresní soud svůj závěr o neprokázání příčinné souvislosti mezi stavebními pracemi v domě žalovaného a vznikem nadměrné vlhkosti zdi domu žalobkyně, ostatně učinil v kontextu dalších skutkových zjištění zmíněných v odůvodnění rozsudku a sice, že v průběhu řízení bylo jednoznačně prokázáno a ostatně nebylo mezi účastníky sporným, že oba předmětné domy, tedy č.p. XXX i č.p. XXX jsou postaveny bez izolace proti zemní vlhkosti a již z tohoto důvodu nelze jednoznačně konstatovat příčinu pronikání vlhkosti do předmětné zdi domu žalobkyně. Bez dalšího nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že nadměrná vlhkost předmětné zdi se začala projevovat až po mnoha letech od provedených stavebních úprav a pochybnosti o vlivu provedených stavebních úprav na zvýšení vlhkosti zdi domu žalobkyně, vyslovili i pracovníci XXX. V tomto kontextu není bez zajímavosti, že již znalecký posudek Ing. Zdeňka Teufly předložený žalobkyní ve svých závěrech konstatuje, že ideálním řešením situace by bylo provedení izolace proti zemní vlhkosti v domě č.p. XXX, patřícímu žalovanému, ale i dotčené zdi domu žalobkyně, přičemž izolace by měly být vzájemně propojeny tak, aby nemohla zemní vlhkost prostupovat do zdiva ani jedné nemovitosti. Znalec Novotný ve svém posudku konstatoval, že oba domy jsou postavené v 2. polovině 19. století podle tehdejších stavebních pravidel – Rakousko-Uherských. Stáří obou objektů je vyšší než 100 let, jsou postaveny bez jakékoliv izolace, a to jak vodotěsné (proti zemní vlhkosti), tak tepelné. Oba domy jsou již za hranicí své životnosti a měla by nastat jejich rekonstrukce. V rámci znaleckého šetření znalec Novotný zjistil, že spád pozemku je směrem k objektu č.p. XXX, tedy jakákoliv srážková gravitační voda teče (a vždy tekla) směrem přes objekt č.p. XXX k objektu č.p. XXX, přičemž hlavní příčinou vzniku vlhkosti je zemní vlhkost a absence jakýchkoliv konstrukčních úprav/opatření, která by toto namáhání eliminovala. Zemní vlhkost včetně gravitační vody se šíří po spádu a následně pomocí kapilárních sil vertikálně – vzlíná. Podle závěru znaleckého posudku Ing. Novotného, který byl zpracován jako posudek revizní a znalec se tudíž vypořádal i s argumentací dříve ustanoveného znalce Ing. Šmejkal, neměly jakékoliv úpravy sousedního objektu (domu č.p. XXX) vliv na efekt vzlínající vody, protože posuzovaná zeď (domu č.p. XXX) neměla a nemá žádná opatření zabráňující vzlínání zemní vlhkosti, když tato zeď byla vlhká již před jakýmkoliv úpravami domu č.p. XXX. Změny úrovně vzlínající vody v posuzované konstrukci jsou pak podle znalce důsledkem klimatické situace a mění se úroveň hladiny podzemní vody, jak Ing. Novotný vysvětlil ve své analýze založené na čl. 463-492 spisu. Jen pro dokreslení situace lze pak zmínit, že v průběhu řízení znalec Ing. Šmejkal připustil, že vliv na vlhkost předmětné zdi domu žalobkyně může mít i způsob provedení a technický stav oplechování nad mezujícími zdmi obou domů (zhotoveném žalobkyní). Stejně tak jmenovaný znalec připustil, že nelze vyloučit, že vliv na vlhkost dotčené zdi má i likvidace požáru domu žalobkyně dne 30. 10. 2003, kdy bylo použito 20.000 l vody a 200 l pěnidla.
15. S ohledem na shora rozvedené závěry, k nimž odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně dospěl, lze současně považovat za nadbytečné provádět ve věci další dokazování důkazy navrženými žalobkyní (výsledkem svědků, stavebním deníkem, či výsledkem projektanta, který zpracoval projektovou dokumentaci na rekonstrukci domu žalovaného), neboť označené důkazy by zjevně nemohly přispět k učinění jiného závěru o skutkovém stavu.
16. Pakliže tedy za takto zjištěného skutkového stavu okresní soud uzavřel, že nebyla shledána žádná příčinná souvislost mezi stavebními pracemi v domě žalovaného a vznikem nadměrné vlhkosti mezující zdi žalobkyně (a žalobkyně přes poučení okresního soudu neunesla důkazní břemeno

k prokázání skutečností, které by vedly k závěru o odpovědnosti žalovaného za nadměrné vlhnutí předmětné zdi), a žalobu zamítl, postupoval správně a odvolací soud závěry rozsudku okresního soudu sdílí.

17. S ohledem na skutečnost, že žalobkyně při odvolacím jednání dne 8. 1. 2020 navrhla změnu žaloby spočívající toliko ve správném číselném označení domů žalobkyně a žalovaného, rozhodl odvolací soud nejprve o návrhu na připuštění změny žaloby, tak, že tuto změnu rozsudku připustil (§ 211 a § 216 za použití ust. § 95 odst. 1 o.s.ř.). V posuzované věci ostatně striktně formálně vzato, jde sice o změnu žaloby, avšak fakticky žalobkyně toliko opravila nedopatřením učiněnou záměnu číselného označení svého domu a domu žalovaného, když již ze samotného návrhu na zahájení řízení a celého průběhu řízení před okresním soudem plyne, že žalobkyně se domáhá uložení povinnosti žalovanému podříznout stávající zdivo a provést izolaci proti zemní vlhkosti ve svém domě, nikoliv v domě žalobkyně. Je zjevné, že k tomuto omylu v číselném označení nemovitých věcí účastníků došlo toliko nedopatřením, když i v písemném závěrečném návrhu ze dne 27. 6. 2019 žalobkyně domy označuje správně. S ohledem na skutečnost, že tato změna žaloby nevyžaduje jakékoliv další dokazování a výsledky dosavadního řízení před okresním soudem tak mohou být podkladem pro řízení o změněném návrhu, neshledal odvolací soud důvody k tomu, proč návrhu na změnu žaloby nevyhovět.
18. S ohledem na skutečnost, že krajský soud připustil změnu žaloby učiněnou žalobkyní při jednání odvolacího soudu, nezbylo současně odvolacímu soudu než rozsudek okresního soudu ve výroku I změnit (§ 220 odst. 1 písm b) o.s.ř.) a žalobu v upraveném znění zamítnout, byť fakticky jde v podstatě o potvrzení věcně správného rozsudku okresního soudu.
19. S ohledem na změnu rozsudku okresního soudu odvolací soud nově rozhodl o nákladech účastníků (i nákladech státu) za řízení před okresním soudem (§ 224 odst. 2 o.s.ř.) a ve věci úspěšnému žalovanému přiznal dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. právo na náhradu nákladů proti neúspěšné žalobkyni. Náklady řízení na straně žalovaného jsou tvořeny 10 úkony právní služby po 1 500 Kč (převzetí zastoupení, 4 x písemné vyjádření, účast u 5 soudních jednání) dle ust. § 9 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů (o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, advokátní tarif), 17 úkony právní služby po 750 Kč (3 x písemné vyjádření, 3 x písemné námítky, 3 x účast na místním šetření a 5 x účast u jednání) dle § 9 odst. 1 ve spojení s § 11 odst. 2 písm. g) advokátního tarifu a 27 paušálními náhradami hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). K vyčísleným nákladům řízení je nutno připočíst žalovaným uhrazené zálohy na vypracování znaleckého posudku v celkové výši 8 000 Kč. Celkem tak náklady řízení dosáhly 43 850 Kč a uvedenou částku je žalobkyně povinna zaplatit žalovanému k rukám jeho advokáta do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 160 odst. 1 o.s.ř., § 149 odst. 1 o. s. ř.).
20. Podle ust. § 148 odst. 1 o. s. ř. má stát podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. S ohledem na skutečnost, že státu vznikly náklady za vyplacené znaleckého znalci Ing. Zdeňku Šmejkalovi ve výši 30 543,34 Kč a znalci Marku Novotnému, Ph.D., ve výši 56 287 Kč, byla neúspěšné žalobkyni po odpočtu zaplacených záloh v celkové výši 11 000 Kč uložena povinnost tyto náklady řízení nekryté zálohami ve výši 75 830,34 Kč nahradit státu, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 160 odst. 1 o.s.ř.).
21. O nákladech odvolacího řízení krajský soud rozhodl podle ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. a v odvolacím řízení úspěšnému žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení tvořených odměnou za 2 úkony právní služby po 1.500 Kč, tedy za podání vyjádření k odvolání žalobkyně a účast při jednání odvolacího soudu po 1.500 Kč (§ 9 odst. 1, § 7 bod 4., § 8 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. g) a k) vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a 2 paušálními náhradami hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.). Celkem tak náklady odvolacího řízení na straně žalovaného dosáhly 3 600 Kč a tuto částku je žalobkyně povinna nahradit

žalovanému ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalovaného (§ 160 odst. 1, § 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné. Proti výroku I tohoto rozsudku není dovolání přípustné.

Proti výroku II a III rozsudku je za podmínek uvedených v ust. § 237 a § 238 o.s.ř. přípustné dovolání. Dovolání se podává do 2 měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení rozsudku prostřednictvím okresního soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, k Nejvyššímu soudu ČR v Brně. Přípustnost dovolání posoudí Nejvyšší soud ČR jakožto soud dovolací (§ 239 o.s.ř.).

Pardubice 15. ledna 2020

JUDr. Jaroslav Chmelík, Ph.D., v. r.
předseda senátu